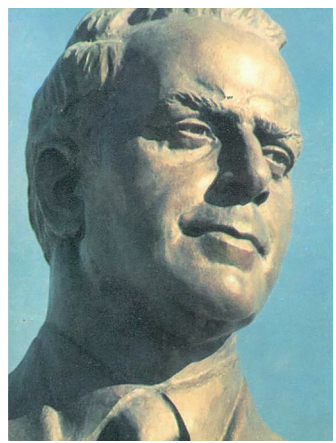

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Huseynov

YENİ AZƏRBAYCAN

13 sentyabr
2025-ci il,
şənbə
№ 164 (6991)
Qiyməti
60 qəpik

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

100 sayılı əmr!

Dünyaya Türk qardaşlığı nümunəsi

Bakının bolşevik-daşnak işğalından
azad edilməsindən 107 il ötür

Regionun yeni siyasi və iqtisadi xəritəsi formalaşır

Start verildi...

YAP nümayəndə heyətinin Çin Xalq Respublikasına səfəri davam edir

**Etibarlı tərəfdaş,
sadiq səhmdar...**

**Gəncədə əsl idman
bayramı yaşanacaq**

**Kelloq Kiyevdə,
Koul Minskdə...**

**Bobun həyat yoldaşı
da həbs olundu**

Makronizmin son gülləsi...

**Yeni
11 sentyabr
müəmması...**

**XXI əsrin
Frans
Ferdinandi**

ABŞ Ermənistana ilk tranşı ayırdı

Avqustun 8-də Vaşinqtonda imzalanan üçtərəfli Birgə Bəyannamə ilə fəaliyyəti təsdiqlənən Zəngəzur dəhlizinin (TRİPP) reallaşması istiqamətində işlərə start verilib. Bu məqsədlə ABŞ

Start verildi...

Zəngəzur dəhlizi reallaşır

Ermənistana 145 milyon dollar yardım etmək niyyətindədir.

ABŞ Dövlət Departamentinin Avropa və Avrasiya məsələləri

üzrə bürosunun direktoru Brendan Henrehen İrəvanda Erməni-

tan baş nazirinin müavini Mher Qriqoryanla görüşündə deyib ki, ayrılması nəzərdə tutulan vəsait Beynəlxalq Sülh və Rifah üçün Trampın Yol Xəritəsinin və avqustun 8-də ticarət, infrastruktur, kritik mineral tədarük zəncirləri və transşərhəd təhlükəsizliyə sərmayələrin dəstəklənməsi yolu ilə əldə edilmiş müvafiq razılaşmaların həyata keçirilməsi üçün maliyyənin birinci tranşıdır.

Ermənistanın maliyyə ehtiyacları xarici donorlar tərəfindən ödənilir...

Qeyd edək ki, İrəvana səfər etmiş ABŞ nümayəndə heyətinin əsas məqsədi Zəngəzur dəhlizi (TRİPP) layihəsini müzakirə etmək olub. Hələ ötən həftə bununla bağlı məlumat yayan Ermənistanın “Johovurd” qəzeti yazmışdı ki, səfərin gündəliyi cəmiyyətdə 42 kilometrlik “Tramp dəhlizi” proqramı ilə bağlıdır.

Səfərin reallaşması və aparılan danışıqlar isə onu göstərir ki, ABŞ dəhlizin açılması ilə bağlı siyasi iradə nümayiş etdirdiyi kimi, maliyyə yardımlarını da başladıb. Görünən budur ki, ABŞ dəhlizin Ermənistan ərazisindən keçən hissəsində infrastrukturun bərpası üçün vəziyyətlə yerində tanış olmaq və qiymətləndirmə aparmaq məqsədindədir. Amerikalı nümayəndənin ayrılacaq vəsaiti “tranşın ilk hissəsi” adlandırılması isə 42 kilometrlik dəhlizin inşası üçün investisiyanın yatırılmasının ABŞ-in öz üzərinə götürəcəyindən xəbər verir. Qeyd edək ki, hələ 2022-ci ildə aparılan bəzi ilkin hesablamalarda Zəngəzur dəhlizindən keçəcək dəmir yolunun bərpası üçün 200 milyon dollar vəsaitin lazım olduğu bildirildi. Bir çox mütəxəssislər isə indiki halda və-

saitin daha çox görəkəcəyini istisna etmir.

Bildirilir ki, Ermənistan üçün iki növ “hazırlıq / investisiya” lazım olacaq:

- Yerüstü logistika və infrastruktur: yollar, gömrük-keçidlər, şərhəd infrastruktur, nəqliyyat normativlərinin uyğunlaşdırılması və s.

- Dəmiryolu bərpası / yeni xətlərin çəkilməsi, Məğri hissəsində əvvəllər bağlanmış xətlərin yenidən qurulması.

Maliyyə ehtiyaclarına gəldikdə isə, Ermənistan KİV-inin bununla bağlı ayrı-ayrı vaxtlarda yazdığı proqnozlara görə, Məğri hissəsində 45 km-lik dəmiryolu xəttinin bərpası üçün təxminən 200 milyon ABŞ dolları tələb olunur. Bundan başqa, Məğri-Horadiz xətti (bütövlükdə) kimi uzun məsafəli marşrutların (Ermənistan şərhədlərindən Horadizə qədər) bərpası və yeni qurulması üçün “milli sərmayə + xarici investisiya” lazım olacaq. Buna görə, Ermənistan üçün Zəngəzur dəhlizi seqmentinin tamamilə “infrastruktur + nəqliyyat + gömrük/logistika” hissəsinin hazırlanması üçün xərclərin ilk mərhələdə 1-1.5 milyard dollar olması

ehtimal olunur. Daha geniş infrastruktur (yeni xətlər, enerji layihələri, başqa modal komponentlər) əlavə xərclər tələb edə bilər ki, bu da proqnozlaşdırılan məbləği artırır. Ermənistanın indiki iqtisadi durumu isə bu vəsaiti qarşılamaq gücündə deyil. Prinsip etibarən isə ABŞ tərəfindən maliyyələşdiriləcək layihəyə donorluq etmək həvəsində olan bir çox fondlar və maliyyə mənbələri də var.

Qeyd edək ki, avqustun 8-də Vaşinqtonda imzalanan razılaşma Zəngəzur dəhlizi (TRİPP) layihəsi çərçivəsində ABŞ-a 99 il müddətinə Zəngəzur koridorunun inkişafı və idarəsi üzrə xüsusi sərmayə haqları verilməsini nəzərdə tutur.

Zəngəzur dəhlizi (TRİPP) Orta Dəhliz üzərində yeni bir alternativ təşkil etməklə Şərq-Qərb kontinentin ən mühüm ticari xətlərindən birinə çevrilmək potensialını daşıyır. Bu mənada, layihə bütün region ölkələrini özünə cəlb edir - məsələn, Türkiyə bu layihənin genişlənməsi istiqamətində ciddi planlar qurur. Belə ki, 224 kilometr uzunluğa malik olacaq

Türkiyə yeni Şərq-Qərb kontinentin aktiv iştirakçısı kimi...

Qars-İğdır-Naxçıvan dəmir yolu da Zəngəzur dəhlizinin bir hissəsidir və təkcə Türkiyəni Azərbaycanla birləşdirməyəcək, həm də global nəqliyyat və ticarət yollarının əsas arteriyalarından birinə çevriləcək. Azərbaycan Zəngəzur dəhlizinin öz ərazisindən keçən hissəsində 110 kilometrlik Horadiz-Füzuli-Ağbəd dəmir yolu tikintisinin 67 faizindən çoxunu başa çatdırıb. Xəttin tikintisinin 5 il müddətində tam yekunlaşması planlaşdırılıb. Dəmir yolu dəhlizinin tam gücü ilə işləməsi üçün Türkiyə öz ərazisinə düşən 224 kilometrlik hissəni tikir, Naxçıvan şərhədində olan, təqribən, 170 kilometr-

lik hissəni Azərbaycan tərəfi inşa edəcək. Burada 150 kilometr öncədən mövcud idi və müəyyən rekonstruksiya işləri aparılacaq. 20 kilometr dəmir yolu isə sıfırdan salınacaq. ABŞ-in maliyyə dəstəyinin ilkin tranşının ayrıldığını nəzərə alsaq, 43 kilometrlik Zəngəzur dəhlizinin tikintisi ilə bağlı məsələlər də aydınlaşmaq üzrədir - məlumatlardan bəlli olur

ki, bütün hallarda qeyd edilən dəmir yolu tikintisi işlərinin eyni vaxtda tamamlanması planlaşdırılır.

Dəhlizin digər hissələrinin tikintisinin maliyyələşdirilməsinə gəlinə, “Anadolu Ajansı”-nı yaydığı məlumata görə, Türkiyə hökuməti bu marşruta qoşulmaq üçün beynəlxalq maliyyə qurumlarından kredit alıb. Türkiyənin Maliyyə və Xəzinədarlıq Nazirliyi, eləcə də Yaponiyanın MUFG Bankının rəhbərlik etdiyi kreditör qrupu arasında imzalanmış sazişə əsasən, Ankaraya Naxçıvana dəmir yolu xəttinin çəkilməsi üçün 2,4 milyard avro (təxminən 85 milyard türk lirası) ayrılıb.

Kredit işveç İxrac Kredit Agentliyi, Avstriyanın OeKB bankı və İslam İnkişaf Bankı yanında İslam İnvestisiya və İxrac Kredit Sığortası Korporasiyasının zəmanətləri ilə təmin olunacaq.

Kredit danışıqları Türkiyənin maliyyə və xəzinədarlıq naziri Mehmet Şimşəkin Londonda İslam İnkişaf Bankının təşkil etdiyi kreditörlər sammitində iştirakı zamanı baş tutub. Əldə edilən razılaşmaya əsasən, beynəlxalq kreditörlər Qars-İğdır-Aralıq-Dilucu dəmir yolu layihəsinin tikintisini maliyyələşdirəcək. Layihənin icrasına Türkiyənin Nəqliyyat və İnfrastruktur Nazirliyi rəhbərlik edəcək.

səsində mühüm infrastruktur layihələri sürətlə həyata keçirilir.

Ən diqqətçəkən məqamlardan biri odur ki, Azərbaycan bu layihələri həyata keçirərkən heç bir xarici donordan, beynəlxalq maliyyə institutundan və ya kredit təşkilatından maliyyə vəsaiti almır. İnfrastrukturun qurulması tamamilə dövlətin öz gücü, daxili maliyyə resursları və yerli potensial əsasında reallaşdırılır. Bu, Azərbaycanın iqtisadi müstəqilliyinin, maliyyə dayanıqlığının və siyasi iradəsinin bariz nümunəsidir.

Hazırda dəhlizin Azərbaycan seqmentində həm dəmir yolunun

iri infrastruktur layihələrinə kredit ayrılarkən müxtəlif şərtlər irəli sürülür, bu da suveren qərarların qəbulunu çətinləşdirir. Azərbaycan isə özünün milli maraqlarına əsaslanan müstəqil siyasət yürüdü. Nəticə etibarilə, Zəngəzur dəhlizinin Azərbaycan seqmentində görülən işlər yalnız infrastruktur layihəsi deyil, həm də dövlətin gücünün, iradəsinin və müstəqil siyasətinin təəcəssümüdür. Azərbaycan bu yolla həm regionun gələcək iqtisadi xəritəsinin formalaşdırır, həm də beynəlxalq nəqliyyat sistemini öz təhəssüsü verir.

Pərviz SADAYOĞLU

Sülhə qarşı olanlar

Kilsə, müxalifət və xarici dairələr...

Azərbaycanla Ermənistan arasında intensivləşən sülh danışıqları, Vaşinqtonda paraflanan sülh sazişi layihəsi və ayrı-ayrı strukturlar tərəfindən baş tutan görüşlərdə əldə olunan razılaşmalar regionun gələcəyi üçün tarixi imkanlar yaradır. 2020-ci il Vətən müharibəsində ol-

duğundan baş tutan görüşlərdə əldə olunan razılaşmalar regionun gələcəyi üçün tarixi imkanlar yaradır. 2020-ci il Vətən müharibəsində ol-

duğundan baş tutan görüşlərdə əldə olunan razılaşmalar regionun gələcəyi üçün tarixi imkanlar yaradır. 2020-ci il Vətən müharibəsində ol-

Düzdür, artıq yekun mərhələyə qədəm qoysula da, prosesə mane olmaq istəyənlər hələ də tapılır - istər Ermənistan daxilindəki müəyyən

qüvvələr, istərsə də bəzi xarici qüvvələr prosesin uğurla nəticələnməməsi üçün “bütün səylərini səfərbər ediblər”.

Sülhü pozmaq istəyirlər...

Qeyd edək ki, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan da hesab edir ki, Ermənistanda və onun hüddullarından kənarda Azərbaycanla sülhü pozmaq istəyən qüvvələr var. Ermənistan parlamentində hökumət saatında çıxış edərkən Paşinyan deyib: “Bəli, sülh bərqərar olub. Lakin həm Ermənistanın özündə, həm də yaxın və uzaq xaricdə sülhü pozmağa, dayandırmağa çalışan qüvvələr var”. N.Paşinyan bildirib ki, avqustun 8-də Vaşinqtonda sülh bağlanıb. “Bəyannamənin mətni imzalanıb. Bu, bir çoxların proqramına daxil deyil. Belə qüvvələr həm Ermənistanda, həm də onun hüddullarından kənarda var”, - o bildirib.

Baş nazir Nikol Paşinyan hökumət saatında çıxış edərkən xarici amillər barədə də danışib - Vaşinqtonda imzalanmış bəyannamə ilə bağlı Rusiya və İranın ifadə etdiyi narahatlıqlara münasibət bildirib. “Mən həm telefon danışığında, həm Rusiya prezidenti ilə görüşdə, həm də İran prezidenti ilə danışıqlarda ikitərəfli münasibətlərimizin dərinləşməsi üçün açılan yeni imkanlardan danışdım”, - Paşinyan bildirib. Onun sözlərinə görə,

Revanşistlər və kilsə...

Ermənistandakı bəzi radikal dairələr sülhün qarşısında maneə yaratmağa çalışırlar. Onlar Azərbaycanla münasibətlərin normallaşmasını Ermənistanın “milli maraqlarına zidd” kimi təqdim edirlər. Xüsusilə, müharibədən sonra hərəkətə keçən keçmiş iqtidar komandasının

müəyyən narahatlıqlar var: “Narahatlıq varmı? Əlbəttə var. Avqustun 8-dən əvvəl də var idimi? Əlbəttə var idi. Bu narahatlıqlar həmişə olacaq. Bu təbii prosesdir. Siyasət,

diplomatiya və beynəlxalq münasibətlər buna əsaslanır - tərəflər öz narahatlıqlarını bölüşür və bu narahatlıqları aradan qaldırmaq və ya minimuma endirmək üçün əmək-

ki, “Azərbaycanın şərtlərinə uyğun saziş imzalanmamalıdır”. Köçəryan hətta “ermənilər gələcək nəsillərə müqavimət bərlədür” ifadəsi ilə cəmiyyəti revanşa səsləyir. Bu tip açıqlamalar sülh prosesinə ciddi zərbə vurur.

Paralel olaraq erməni Apostol Kilsənin fəaliyyəti də “xüsusi qeyd edilməlidir”. Kilsə sülh danışıqlarını dəstəkləmək, ən azı neytral mövqe tutmaq əvəzinə, tez-tez ölkədəxili siyasəti pozuculuqla məşğuldur. Təsədüfi deyil ki, katolikos II Qaregin Ermənistanın siyasi rəhbərliyinin Qarabağın Azərbaycana məxsusluğunu, ölkəmizin ərazi bütövlüyünü tanıyan siyasi qərarlarını

“erməni kimliyinə zidd” adlandırır. Kilsə rəhbərliyi dini tribunadan istifadə edərək erməni cəmiyyətini barışa deyil, münasibəti davam etdirməyə yönləndirir.

Amma cəmiyyətin və hakimiyyətin bu qüvvələrə qarşı müqaviməti yüksəkdir - təsədüfi deyil ki, erməni cəmiyyəti bir çox platformalarda sülh prosesinin inkişafında maraqlı olduğunu açıq təsədüf bəyan edir. Hakimiyyət isə sülh mövqeyinə uyğun iradə ortaya qoyur - hər bir halda, Vaşinqtonda imzalanan sənəd və ATƏT-in Minsk Qrupunun ləğvi ilə abğlı başlanan proses bunu təsdiqləyir.

Rusiya və İranın narahatlıqları...

daşlıq yollarını axtarırlar”, - hökumət başçısı vurğulayıb. Paşinyan qeyd edib ki, beynəlxalq dialoqun məntiqi belədir.

Əslində, bu fikirləri ilə Paşinyan sülhə qarşı olan bəzi nüansları dilə gətirir. Bəllidir ki, məhz sülh məsələsinə qarşı mövqə sərgiləyən adıçəkilən ölkələrin bir sıra dairələridir - bu isə onların məhz daxili qüvvələrdən istifadə etmələri ehtimalını da ortaya qoyur. Hətta bir müddət əvvəl kilsənin ölkə daxilində yaratdığı siyasi cəxnaşmaların arxasında da xarici qüvvələrin ol-

ması bildirilirdi. Nikol Paşinyan bildirib ki, bütün ermənilərin katolikosu II Qareginin getməsi məsələsində heç bir güzəşt olmayacaq. O, çıxışında erməni kilsəsinin insanları mənəvi dəyərlərlə tanış etmək əvəzinə, bunun əksini etməkdə ittiham edib. “Heç bir güzəşt olmayacaq, sizə açıq deyirəm. Bundan söhbət gədməz. Ktrix Nersisyan getməlidir. O, nə qədər tez getsə, bir o qədər yaxşıdır. Onu heç nə xilas etməyəcək”, - Paşinyan qeyd edib.

P.İSMAYILOV

Qafqaz İslam Ordusunun komandanı Nuru Paşa

Bəhs olunan dövrdə regionda ziddiyyətli proseslər izlənilirdi. 1918-ci il mayın 28-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti (AXC) elan olunan vaxtda da Bakı yad əllərdə - erməni-bolşevik birləşmələrinin nəzarətində idi. Elə bu səbəbdən də AXC respublikamıza idarəçiliyi Gəncədən həyata keçirmək məcburiyyətində qalmışdı. Şaumyanın rəhbərlik etdiyi Bakı Xalq Komissarları Sovetinin qarşıya qoyduğu əsas məqsədlərdən biri isə yaxın perspektivdə Bakının milli tərkibini ermənilərin xeyrinə dəyişmək, daha sonra isə Azərbaycandan ayırıb ona muxtariyyət statusu qazandırmaq idi.

Digər imperialist güc mərkəzləri də Bakıda özlərinin çirkin niyyətlərini reallaşdırmaqdan ötrü əlverişli məqam gözləyirdilər. Bütün bu kimi amillər doğma şəhərimizin mümkün qədər tez bir zamanda erməni-bolşevik işğalından azad edilməsini həyati zərurətə çevirmişdi.

Bakıya doğru hərəkət edən Qafqaz İslam Ordusunun əsgərləri iyulun 29-da və 30-da artıq Bi-biheybət və Xırdalan istiqamətinə gəlib çatmışdılar. Milli qüvvələrdə böyük ruh yüksəkliyi var idi. Qafqaz İslam Ordusu qarşı tərəfə döyüşsüz təslim olmaqla bağlı müraciət etdi. Bakı sovetinin rəhbərliyinə bildirildi ki, şəhər döyüşsüz təslim ediləcəyi təqdirdə ermənilərin oradan istədikləri yerə çıxıb getmələrinə şərait yaradılacaq. Erməni-bolşevik qüvvələri belə bir humanist təklifə müsbət cavab vermədilər. Qafqaz İslam Ordusu hissələri Bakı uğrunda döyüşlərdə düşmənin müqavimətini qırdı. S.Şaumyan hakimiyyətdən əl çəkdiyini elan etdi. Avqustun 1-də yeni hökumət - "Sentrokaspi" diktaturasının yaradıldığı elan edildi. Bu hökumətin esər, mənşevik və ermənilər tərə-

100 sayılı əmr!

Dünyaya Türk qardaşlığı nümunəsi

Bakının bolşevik-daşnak işğalından azad edilməsindən 107 il ötür

Bu gün əlçatmaz zirvədə olan Azərbaycan -Türkiyə dostluğu tarix boyunca ağır sınaqlardan çıxaraq bərkiyib və sarsılmaz hala gəlib. Belə çətin, lakin dostluğumuz, qardaşlığımız üçün son dərəcə ibrətamiz nümunə sayılan sınaqlardan birini 107 il bundan əvvəl - 1918-ci ilin 15 sentyabrında yaşamışıq.

Söhbət həmin tarixdə Nuru paşanın rəhbərlik etdiyi Qafqaz İslam Ordusu tərəfindən Bakının daşnak-bolşevik əsarətindən qurtulmasından gedir. Bu gün doğma, əziz şəhərimiz qədimliyin və müasirliyin unikal harmoniyasından yaranan təkrarsız gözəlliyi ilə bütün dünya azərbaycanlılarının qürur mənbəyi-

dir. Bu şəhər Şərqdə Günəş kimi parlayan müstəqil Azərbaycan dövlətinin paytaxtıdır. Ancaq tarixi də unuda bilmərik. Tam əminliklə demək mümkündür ki, zamanında bəhs etdiyimiz hadisələr baş verməyə idi, gələcək nəsillərə Bakını Azərbaycanın paytaxtı kimi görmək xoşbəxtliyi nəsib olmalıydı.

gözlənilən təhlükənin qarşısı alındı.

Qafqaz İslam Ordusunun yarandığı tarixi şərait

Vəziyyəti gərginləşdirən əmir idi ki, bolşevik Rusiyası Birinci Dünya müharibəsindən çıxdıqdan sonra geri çəkilən rus ordusu ilə birlikdə erməni silahlı dəstələri də Cənubi Qafqaza gəlmişdilər. Rusiya hərbiçiləri silahlarını həmin vaxta qədər Anadoluda, Borçalıda, İrəvan quberniyasında, Cənubi Azərbaycan və indiki Azərbaycan Respublikası ərazisində qanlar tökən erməni bəndələrinə vermişdilər. O zaman daşnak-bolşevik ünsürlərindən təşkil edilmiş Bakı Soveti türk-müsəlman əhaliyə zülm edirdi. 1918-ci ilin martında azərbaycanlılara qarşı törədilən soyqırımının

qarşısını nə Transqafqaz Komissarlığı, nə də Transqafqaz Seymi ala bilmədi.

Həmin ərəfədə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin dövlətin müstəqilliyini müdafiə etməyə, xalqı qorumağa qadir milli hərbi qüvvələri hələ tam formalaşmamışdı. Yenicə qazanılan müstəqilliyimizin itirilməsi təhlükəsi tam real idi. Belə çətin dövrdə 1918-ci il iyunun 4-də Batumda Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ilə imzalanmış müqaviləyə əsasən Osmanlı dövləti Azərbaycana yardım etməyi öz üzünə götürdü. Daşnak-bolşevik hücumlarının son dərəcə kəskinləşdiyi bir şəraitdə Osmanlının hərbi naziri Ənvər paşa qardaşı Nuru paşanın komandanlığı ilə Azərbaycana hərbi qüvvələr göndərdi. Beləliklə, Azərbaycanın milli hərbi qüvvələri də daxil olmaqla Qafqaz İslam Ordusu yaradıldı.

Qafqaz İslam Ordusunun Bakıya yürüşü

Bakı da azadlığına qovuşdu

findən təşkil edildiyi bildirilsə də, əsas hakimiyyət daşnaqsütyun partiyasının əlində idi.

Sentyabrın 14-də axşam saat 20:30-da Qafqaz İslam Ordusunun komandanı Nuru paşa Bakı şəhərinə hücumu başa çatdırmaq üçün 100 sayılı əmrini imzaladı. Bakı üzünə hücumu uğurla başa çatdırmaq üçün Qafqaz İslam Or-

dusunun əsgər və zabitlərinin sayı 14 minə çatdırıldı.

Bakı uğrunda həlledici döyüşlər sentyabrın 15-də şəhər saatlarında başladı. Qafqaz İslam Ordusu bir neçə saat davam edən döyüşlərdən sonra düşməni təslim olmağa məcbur etdi. "Sentrokaspi" rəhbərliyi məğlubiyyətini etiraf edərək ağ bayraq qaldırdı.

Xilaskarlıq missiyası Gəncədən başladı

1918-ci il mayın 9-da Təbrizə, on bir gün sonra isə Araz çayına çatan Nuru paşa mayın 25-də Gəncəyə gəldi və onun rəhbərlik etdiyi Qafqaz İslam Ordusu Azərbaycanda xilaskarlıq missiyasına buradan başladı. Bəhs olunan dövrdə Gəncədə vəziyyət ağır idi. Erməni-bolşevik qruplaşması Bakı kimi, Gəncəni də tamamilə öz nəzarəti altına keçirmək istəyirdi. Açıq demək lazımdır ki, Qafqaz İslam Ordusu olmasaydı, AXC Gəncədə öz fəaliyyətini təşkil edə bilməyəcəkdi. Qeyd edək ki, Nuru paşanın komandan təyini olunduğu Qafqaz İslam Ordusu beş minlik əlahiddə Azərbaycan hərbi korpusu, beşinci, doqquzuncu və on beşinci Çanaqqala alaylarının bazasında yaradılmışdı.

Türk qoşun hissələrinin Gəncəyə gəlməsi erməni-bolşevik qruplaşmasının böyük qəzəbinə səbəb olmuşdu. Onlar iki istiqamətdən - Şamaxı yolu və dəmir yolu xətti ilə Bakıdan Qərbə doğru irəliləyərək Gəncəyə can atırdılar. S.Şaumyanın rəhbərlik etdiyi qüvvələrin məqsədi Gəncədə AXC-nin fəaliyyətinə imkan verməmək, milli hökuməti elə beşikdəcə boğmaq idi. Buna görə də yerli əhali tərəfindən dəstəklənən Qafqaz İslam Ordusu qəti hərəkətə keçərək Şərqdə doğru istiqamət götürdü. İyunun 10-da Gəncədə ermənilərin tərkisilahl edilməsinə başlanıldı. Ermənilərin tamamilə tərkisilahl edilməsi üç gün ərzində başa çatdırıldı. Bununla da Gəncədə AXC hökuməti və Qafqaz İslam Ordusu üçün

15 sentyabr 1918-ci il. Qafqaz İslam Ordusu Bakı küçələrində

Tarix təkrarlanır

Dünya 107 il bundan əvvəl Gəncədə, Bakıda və digər ərazilərimizdə sarsılmaz Türk qardaşlığına şahidlik etmişdi. O dövrdə məhz Osmanlı Türkiyəsinin dəstəyi ilə müstəqil dövlətimiz təcvüzdən qorundu, şəhərlərimiz, o cümlədən də paytaxtımız erməni-bolşevik işğalından azad edildi.

Tale elə getirdi ki, biz XX

yüzlükdə - ötən əsrin doxsanını illərinin əvvəllərində ikinci dəfə müstəqilliyə qovuşanda yenidən güc mərkəzlərinin mərkəzi planlarına tuş gəldik. Həmin mərkəzlərimizdə sarsılmaz Türkcəlik Azərbaycanın respublikamızın ərazilərinin 20 faizini işğal altına aldı. Azərbaycan xalqı və dövləti təxminən otuz il ərzində işğal faktı ilə barışmadı və 2020-ci il sentyabrın 27-də düşmənin növbəti təxribatına cavab olaraq ədalətli müharibəyə başladı. Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan 44 günlük müharibə ərazi bütövlüyümüzün hərbi-siyasi yolla azad edilməsi ilə nəticələndi. Və-tən müharibəsində də Türkiyə Azərbaycanla həmrəylik nümayiş etdirdi. Müharibənin ilk saatlarında Türkiyə iqtidarının respublikamıza mənəvi-siyasi dəstək verməsi, yanımızda olduqlarını bildirməsi bizim gücümüzə güc qatdı və biz tarixi zəfərimizə imza atdıq. Türk qardaşlığı budur - hər zaman, çətin günlərdə də, xoş günlərdə də bir yerdə olmaq!

Mübariz ABDULLAYEV

Etibarlı tərəfdaş, sadıq səhmdar...

Qara Dəniz Ticarət və İnkişaf Bankı ölkəmizdə yeni layihələri maliyyələşdirmək niyyətini bəyan edib

Qara Dəniz Ticarət və İnkişaf Bankının (QDTİB) prezidenti Serhat Köksalın Azərbaycana səfəri

çərçivəsində iqtisadi-maliyyə qurumlarının rəhbərləri ilə keçirdiyi görüşlər faydalı müzakirələrlə

yadda qalıb. İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbərov görüşdə QDTİB rəhbəri ölkəmizlə təşkilat

arasında əməkdaşlığın uğurlu inkişafından məmnunluğunu ifadə edib. Bildirilib ki, Azərbaycanın

500 milyon avrodan çox maliyyə donorluğu

Qara Dəniz Ticarət və İnkişaf Bankı ilə Azərbaycan arasında əlaqələrin 25 illik tarixi ərzində mühüm layihələrin icrası həyata keçirilib. 1999-cu ildə Azərbaycanın iştirakı ilə təsis edilmiş bu beynəlxalq maliyyə institutu ölkəmizin iqtisadiyyatına investisiyaların qoyulmasında, xüsusilə özəl sektorun maliyyələşməsində fəal rol oynayıb. Bankın Azərbaycandakı əsas portfeli kiçik və orta sahibkarlığa dəstək (47,5 faiz), enerji (35 faiz), daşınmaz əmlak (8,4 faiz), istehlak malları (4,8 faiz) və sənaye (4,4 faiz) təşkil edir. QDTİB-in ölkəmizdə müxtəlif sektorları əhatə edən layihələrə uzun illərdə ki, maliyyə dəstəyi verir, investisiya fəallığı nümayiş etdirir. Beynəlxalq dövlətlərarası maliyyə kredit təşkilatı olan bank iqtisadi inkişafı və regional əməkdaşlığa töhfə verir. Üzv ölkələrdə

dövlət və özəl sektorlarda layihələr üçün kreditlərin verilməsi, kredit xətlərinin açılması, investisiyaların və zəmanətlərin verilməsində və ticarətin maliyyələşdirilməsində iştirak edir.

Fəaliyyətə başladığı vaxtdan QDTİB Azərbaycan hökumətinin investisiya prioritetlərinə uyğun olaraq ümumi dəyəri 500 milyon avrodan çox olan 40 layihəni maliyyələşdirib. Bank "Şahdəniz" kimi strateji əhəmiyyətli enerji layihələrində iştirak edib, eyni zamanda, kiçik və orta biznesə davamlı dəstəyini artırıb. Ümumilikdə, Qara Dəniz Bankının Azərbaycana yönəldiyi investisiyaların həcmi ümumi kredit portfelinin təxminən 10 faizlik resursu həcmindədir. Azərbaycan bu bankın üzvü olmaqla yanaşı, həm də səhmdarlarından biridir. QDTİB-in səhm kapitalında

ölkəmiz 5 faiz paya malikdir ki, bu, 7-ci ən böyük səhmdarlıq statusu deməkdir. QDTİB-nin Rəhbərlik Şurasının 2021-ci ilin oktyabrında keçirilən Xüsusi Toplantısında bankın

abunə kapitalının artırılmasında Azərbaycan da mühüm rol oynayıb, ümumi dəyəri 41 milyon avro təşkil edən 36,6 min səhmin 12,3 milyon avro məbləğində olan hissəsi ölkəmiz tərəfindən əldə edilib.

Əməkdaşlığın yeni gündəliyi - "yaşıl enerji" və "yaşıl maliyyə"...

Qara Dəniz Bankı ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın müasir gündəliyində KOB-ların inkişafı və sahib-

azad edilmiş ərazilərdə biznesə dəstək və müasir sənaye-emal zəncirinin qurulmasında bankın donorluğu istisna olunmur. SOCAR-la "yaşıl enerji" üzrə layihələrin həyata keçirilməsi də dağınıqlar mövzusunda. Bir neçə ay əvvəl Bakıda olan bankın vitse-prezidenti Draqoş-Paul Ungureanu işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası və bərk məişət təminatlarının idarə olunması layihələrinin maliyyələşdirilməsində iştirakın mümkünlüyünü vurğulayıb.

QDTİB ölkəmizlə yeni əməkdaşlıq mərhələsində "yaşıl maliyyəyə" və investisiyaların artırılmasını da istiqamətlərdən biri hesab edir. Bu məqsədlə Azərbaycanın maliyyə institutları, o cümlədən banklarla "yaşıl layihələr" üzrə müqavilə imzalanması nəzərdə tutulur. Bankın rəhbərli-

yi COP29 çərçivəsində global alımanın razılaşdırıldığı iqlim maliyyəsi strategiyasına da müsbət yanaşaraq iqlim donorluğunda imkanlarını səfərbər ediləcəyini də bildirib. Bu çərçivəyə əsasən, Azərbaycanın "yaşıl maliyyə" üzrə investisiya prioritetlərinə QDTİB-in maliyyə dəstəyi verəcəyi ehtimal olunur.

Qeyd edək ki, İstanbul toplantısında Qara Dəniz Bankının Rəhbərlik Şurası tərəfindən ortadövlətli strategiya sənədi, 2025-2026-cı illər üzrə biznes planı, cari kredit portfeli və maliyyələşdirmə mənbələri, habelə üzv ölkələr arasında bank və biznes sahəsində mövcud imkanların və potensialın daha da genişləndirilməsinə dair məsələlər müzakirə olunub. Strateji plana əsasən, bankın kredit portfelinin artırılmasına aparıcı səhmdarlardan biri kimi Azərbaycanın da rolunun artırılacağı, eləcə də kredit portfelində əlavə maliyyə resursları alacağı ehtimal edilir.

E.CƏFƏRLİ

YAP nümayəndə heyətinin Çin Xalq Respublikasına səfəri davam edir

Çində səfərdə olan Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) nümayəndə heyətinin sentyabrın 11-də Pekin şəhərində Çin Kommunist Partiyası (ÇKP) Mərkəzi Komitəsinin Beynəlxalq Əlaqələr Şöbəsinin Avrasiya departamentinin rəhbəri Xu Qinxian ilə görüşü keçirilib.

Görüşdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev ilə Çin Xalq Respublikasının Sədri, ÇKP-nin Baş katibi Si Cinqinin birgə fəaliyyəti sayəsində Azərbaycan-Çin münasibətlərinin hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlməsindən məmnunluq ifadə edilib. Vurulanı ki, bir-birinin maraqlarına hörmət edən,

ərazi bütövlüyü və suverenliyini dəstəkləyən iki ölkə arasında çoxşəxli əlaqələr dostluq və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq prinsiplərinə əsaslanmaq-la nümunəvi xarakter daşıyır.

Hər iki ölkənin sosial-iqtisadi inkişafı və gələcəyə yönəlik hədəfləri barədə ətraflı məlumat verilib, tərəflərin siyasi, iqtisadi, elm, təhsil, mədəni, humanitar və digər istiqamətlərdə əlaqələri genişləndirməkdə maraqlı olduqları vurğulanıb.

Görüş zamanı YAP-ÇKP əməkdaşlıq əlaqələrinin önəmindən bəhs olunaraq qarşılıqlı səfərlərin partiyalar və ölkələr arasında münasibətlərin inkişafına tökan verdiyi

qeyd edilib. Bildirilib ki, fəal siyasi dialoq partiyalar arasında əlaqələrin mövcud vəziyyətinin dəyərləndirilməsi və işbirliyinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsi baxımından son dərəcə önəmlidir. Ötən ilin noyabrında YAP nümayəndə heyətinin Çinə səfəri zamanı iki partiya arasında imzalanmış əməkdaşlıq memorandumundan irəli gələn vəzifələrin uğurla icra edildiyi qeyd olunub.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında da fikir mübadiləsi aparılıb. Sentyabrın 12-də isə YAP nümayəndə heyəti Pekin şəhərində "Çini tanıyın, dünyanı dinləyin" mövzusunda keçirilən Forumun açılış mərasimində plenar sessiyasında iştirak edib.

43 ölkədən 200-dən çox nümayəndənin qatıldığı Forumda ÇKP Mərkəzi Komitəsinin Beynəlxalq Əlaqələr Şöbəsi müdirinin müavini və İpək Yolu Beyin Mərkəzləri Assosiasiyası Şurasının həmsədri Ma Xuey açılış nitqi ilə çıxış edib. O qeyd edib ki, dünyada hələ də "soyuq müharibə" düşüncəsi mövcuddur, yeni təhlükə və çağırışlar artmaqda davam edir: "Çinin mövqeyinə görə, bütün ölkələr yalnız birlik və əməkdaşlıq vasitəsilə dünyada sülh və sabitliyi təmin edə bilərlər. Müasir dünyada ölkələrin taleyi bir-birinə bağlıdır, təhlükəsizlik mövzusunda ayrı-seçkilik edilməməli, dövlətlərin maraqları mütləq qaydada nəzərə alınmalıdır. İqlim dəyişiklikləri, terrorizm kimi məsələlərlə üzləşən ölkələr yalnız yüksək keyfiyyətli əməkdaşlıq qoruyaraq təhlükəsizliyi təmin edə və inkişafa nail ola bilərlər. Çin qlobal təşəbbüslərlə yüksək keyfiyyətli əməkdaşlığı təşviq edir".

Plenar sessiyada YAP nümayəndə heyətinin rəhbəri, partiyanın İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin Azərbaycan-Çin parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvü Hikmət Məmmədov "Yüksək keyfiyyətli əməkdaşlıq və qlobal sülh, sabitlik və inkişaf" mövzusunda çıxış edərək bildirib ki, hazırda dünya beynəlxalq münasibətlər sisteminin yeni nizamına doğru getdiyi, yaxud yenidən nizamlanmağa ehti-

yac duyduğu bir mərhələdən keçməkdədir: "Belə bir vaxtda bəşəriyyət qlobal sülh, yüksək səviyyəli əməkdaşlıq, sabitlik və inkişafı bağlı yeni təşəbbüslərə ehtiyac duyur. Belə təşəbbüslərin son zamanlar qlobal siyasi və iqtisadi müstəvidə çəkisi gündən-günə artan Çin Xalq Respublikasından, onun lideri cənab Si Cinqindən eşidilməsi heç də təsadüfi deyil. Bəşəriyyətin orta q rıfahı və gələcəyi naminə çoxtərəfli dialoqu təşviq edən Çin bu gün qlobal əhəmiyyətli aktual mövzuların, problemlərin yüksək səviyyədə müzakirə edildiyi və qərarların verildiyi mühüm beynəlxalq platformalardan birinə çevrilmişdir".

Hikmət Məmmədov qeyd edib ki, müasir dövrdə sürətlə dəyişən qlobal reallıqlar fonunda qarşılıqlı hörmət və çoxtərəfli dialoqa əsaslanan beynəlxalq əməkdaşlıq hər bir dövlətin dayanıqlı inkişafı üçün önəmli şərtlərdir. Onun sözlərinə görə, dünyada müərkəb geosiyasi proseslərin getdiyi, yeni iqtisadi çağırışlar və təhlükəsizliklə bağlı risklərin müşahidə olunduğu indiki şəraitdə ölkələr öz maraqlarını təmin etmək üçün qlobal rifah və ümumbəşəri dəyərlər naminə əməkdaşlıq etməli, sülhü və sabitliyi möhkəmləndirmək yolunda səylərini birləşdirməlidirlər: "Azərbaycan Respublikası da möhz bu istiqamətdə ardıcıl və məqsədyönlü siyasət həyata keçirir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə iqtisadi inkişafın dayanıqlılığı təmin edilmiş, sosial rifahın yüksəldilməsinə, infrastrukturun modernləşdirilməsinə və dövlət idarəçiliyində şəffaflığa yönəlmiş genişmiqyaslı islahatlar həyata keçirilmişdir. Azərbaycanın inkişaf modeli daxilə sabitliyi, davamlı sosial-iqtisadi artımı təmin etməklə yanaşı, ölkənin həm regionda, həm də beynəlxalq müstəvidə etibarlı tərəfdaş kimi mövqeyini möhkəmləndirərək müsbət beynəlxalq əməkdaşlıq nümunəsi formalaşdırır. Bu uğurlar milli prioritetlərimizə uyğun olaraq ekoloji tarazlığın qorunması və "yaşıl artım" modelinin tətbiqi ilə tamamlanır. Xüsusilə Qarabağ və Şərqi Zəngəzur

iqtisadi rayonlarının həyata keçirilən "yaşıl enerji" konsepsiyası yalnız ölkəmizin deyil, bütövlükdə regionun gələcəyi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir".

YAP İdarə Heyətinin üzvü söyləyib ki, Azərbaycanın xarici siyasətində və beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlığında əksini tapan istiqamətlər - yüksək keyfiyyətli əməkdaşlıq, qarşılıqlı hörmət və etimad, çoxtərəfli dialoq, sülhün və sa-

bitliyin möhkəmləndirilməsi, dayanıqlı inkişafın təşviqi - bu Forumun əsas mövzusu və qarşıya qoyduğu hədəflərlə tam uzlaşı: "Forumda göstərilən böyük maraq qlobal sülh, təhlükəsizlik və inkişaf naminə beynəlxalq həmrəylik və birgə fəaliyyətin formalaşdırılması yönündə təşəbbüslərin gələ-

cək uğurlu nəticələrinə inan yaradır".

Forum plenar sessiyalarla öz işini davam etdirib.

Səfər çərçivəsində nümayəndə heyətinin İmperator Sarayı, Pekin Şəhər Kitabxanası, Böyük Kanal Muzeyi və Böyük Çin Səddinə ziyarəti təşkil olunub.

Azərbaycan daha bir beynəlxalq konvensiyaya qoşulur

Azərbaycan Respublikası daha bir beynəlxalq hüquqi sənədə - "Beynəlxalq ticarətdə müəyyən təhlükəli kimyəvi maddələr və pestisidlər üzrə qabaqcadan əsaslandırılmış razılıq proseduru haqqında" Rotterdam Konvensiyasına qoşulmağa hazırlaşır.

Bu məsələ Milli Məclisin Aqrar siyasət komitəsinin sentyabrın 12-də keçirilən iclasında müzakirəyə çıxarılıb.

Qanun layihəsində bildirilir ki, Rotterdam Konvensiyası təhlükəli kimyəvi maddələrin və pestisidlərin beynəlxalq ticarətində şəffaflığın artırılması, bu maddələrin

dövriyyəsi zamanı yaranan risklərin azaldılması, həmçinin insan sağlamlığının və ətraf mühitin qorunması məqsədi daşıyır. Konvensiyaya üzv dövlətlər arasında qarşılıqlı etimadın möhkəmləndirilməsinə və təhlükəli maddələrin idarə olunması üzrə effektiv nəzarət mexanizmlərinin tətbiqinə şərait yaradır.

Sənədin əsas mexanizmlərindən biri qabaqcadan əsaslandırılmış razılıq prinsipidir. Bu prosedur çərçivəsində iştirakçı ölkələr təhlükəli kimyəvi maddələrin idarəsinə dair qərarlarını Katibliyə təqdim edir və həmin

qərarlar digər dövlətlər üçün məcburi xarakter daşıyır. Nə-

ticədə, idxal edən ölkələr öz ərazilərinə daxil olacaq mad-

dələr barədə öncədən məlumat əldə etmək və əsaslandırılmış mövqə ortaya qoymaq imkan qazanır. Eyni zamanda, ixracatçılar da müəyyən öhdəlikləri yerinə yetirməlidir: maddələrin göndərilməsindən əvvəl qarşı tərəfə bildiriş təqdim olunmalı, təhlükəsizlik məlumatları və düzgün etiketlər əlavə edilməli, gömrük kodları tam və dəqiq göstərilməlidir.

Konvensiya hüquqi, texniki və toksikoloji məlumatların qarşılıqlı mübadiləsini, inkişaf etməkdə olan ölkələrə texniki dəstəyin göstərilməsini və nəzarət mexanizmlərinin

təkmilləşdirilməsini də özündə ehtiva edir. Əlavə olaraq, sənədin qoşmaları vasitəsilə maddələrin siyahıya daxil edilməsi və ya siyahıdan çıxarılması, mübahisələrin həlli prosedurları və uyğunluğun monitorinqi üzrə praktiki mexanizmlər müəyyənəndirilib.

Bu təşəbbüs Azərbaycanın milli qanunvericiliyinin beynəlxalq ekoloji və sanitariya-epidemioloji standartlara uyğunlaşdırılmasına, kimyəvi təhlükəsizliyin gücləndirilməsinə və qlobal əməkdaşlıq imkanlarının genişlənməsinə mühüm töhfə verəcək.

Gəncədə əsl idman bayramı yaşanacaq

III MDB Oyunlarına sayılı günlər qalır

Azərbaycanın ev sahibliyi etməyə hazırlandığı III MDB Oyunlarının sentyabrın 1-də Gəncədə startı verilən geri sayımı davam edir. Yarışlar 2025-ci il sentyabrın 28-dən oktyabrın 8-dək olan

müddətdə keçiriləcək. III MDB Oyunları 23 idman növü üzrə təşkil edilməklə, “2025-ci ildə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin idman paytaxtı” olan Gəncə şəhərində və ölkəmizin digər 6 şəhə-

rində baş tutacaq. O cümlədən Gəncədə 8, Mingəçevirdə 4, Qəbələdə 4, Şəkiddə 3, Göygöldə 2, Yevlaxda 1 və Xankəndidə 1 idman növü üzrə yarışlar təşkil ediləcək.

Hazırda Oyunların keçirilməsinə hazırlıq işləri son mərhələdədir və nəzərdə tutulan bütün layihələr yüksək səviyyədə yekunlaşıdırılır. Məlum

olduğu kimi, Prezident İlham Əliyevin 10 iyul 2024-cü il tarixində imzaladığı müvafiq Sərəncama əsasən III MDB Oyunlarının 2025-ci ildə Azərbaycanda keçirilməsi üzrə Təşkilat Komitəsi yaradılıb. Dövlət başçısının 29 yanvar 2025-ci il tarixli növbəti Sərəncamı ilə Təşkilat Komitəsinin tərkibi yeni redaksiyada verilib.

Beynəlxalq idman ictimaiyyətinin Azərbaycana artan inamı

III MDB Oyunlarının geri sayımına start verilməsi ilə bağlı keçirilən tədbirdə vurğulandığı kimi, yarışların Azərbaycanda keçirilməsi ölkəmizin idman və mədəni həyatında əlamətdar hadisə olacaq. Yarışlara ev sahibi hüququnun ölkəmizə verilməsi dünyada Azərbaycanın nüfuzunun artmasının daha bir əyani təsdiqidir. O cümlədən digər istiqamətlərdə olduğu kimi, beynəlxalq idman ictimaiyyəti də respublikamıza böyük inam bəsləyir. Xatırladaq ki, Avropa İdman Paytaxtları və Şəhərləri Federasiyası Bakı şəhərini 2026-cı il üçün dünyanın “İdman paytaxtı” seçib. 2025-ci ilin sonunda Belçikanın paytaxtı Brüsseldə, Avropa Parlamentində Bakı şəhərinin dünyanın “İdman Paytaxtı” olaraq rəsmi təqdimat mərasiminin keçirilməsi planlaşdırılır.

Eyni zamanda, indiyədək Azərbaycan bir sıra beynəlxalq səviyyəli idman yarışlarına ev sahibliyi edib. Böyük uğurla keçən bu yarışlardan yalnız bir neçəsi barədə daha geniş bəhs etmək yerinə düşər. 2015-ci ilin yayında ilk dəfə təşkil olunan Birinci Avropa Oyunlarına Azərbaycanın ev sahibliyi etməsi bizim üçün daimi qürur mənbəyi olaraq qalacaq.

Yarışlarda 50 Avropa ölkəsindən 6000-dən çox idmançı mübarizə aparıb. Avropa Oyunlarının təqviminə 30 idman növü daxil edilmişdi. Onlardan 24-ü Olimpiya, 6-sı isə qeyri-Olimpiya idman növü idi. Oyunlarda idmançılar 253 dəst medal uğrunda yarışdılar.

Birinci Avropa Oyunlarından sonra İslam dünyası IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına ev sahibliyi hüququnu Azərbaycana həvalə etdi. Bu Oyunların da qıyması çox böyük idi. İslam Həmrəyliyi İdman Federasiyasının bütün üzv dövlətləri Oyunlara qatıldılar. Oyunlarda 21 idman növü üzrə 54 dövlətin 3 000-dən çox idmançısı mübarizə apardı. Atletlər 269 dəst medal uğrunda yarışdılar.

Paytaxt Bakı 2016-cı ildən başlayaraq dünyada çox məşhur olan Formula-1 yarışlarına ev sahibliyi edir. Hazırda paytaxtımız növbəti Formula - 1-ə hazırlaşır. İdman yarışlarının təşkilində böyük təc-

rübəyə malik olan Azərbaycan təkcə son illərdə gimnastikanın dörd növü üzrə Dünya Kubokuna, yeniyetmə cüdoçular arasında Avropa Kubokuna, bədii gimnastika üzrə 39-cu Avropa çempionatına ev sahibliyi edib. Dünyanın ən güclü snayperlərinin iştirakı ilə keçirilən atıcılıq üzrə Dünya kuboku artıq 8-ci dəfə respublikamızda baş tutub.

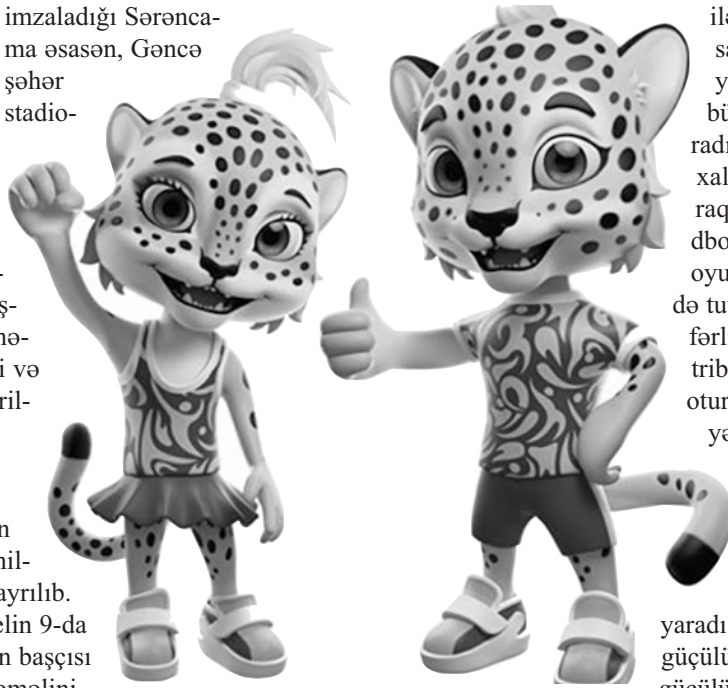

Gəncə Oyunların keçiriləcəyi əsas məkan olacaq

Qeyd etdiyimiz kimi, III MDB Oyunları respublikamızın bir neçə şəhərində təşkil olunacaq. Oyunların açılış və bağlanış mərasimləri, eləcə də əsas yarışlar isə Gəncədə keçiriləcək. Buna görə də Oyunlara hazırlıq üzrə əsas işlər də məhz burada reallaşdırılır. Deyə bilərik ki, son bir ildə şəhər bütünlüklə mötəbər tədbirlər hazırlıq işlərinə səfərbər olunub. Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin məlumatına əsasən sözügedən oyunlarla əlaqədar Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə Gəncə şəhərində genişmiqyaslı təmir-tikinti və abadlıq işləri aparılıb.

Gəncədə əsas yarışların keçiriləcəyi idman qurğuları da artıq qonaqları qarşılamaya hazırdır. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva cari il avqustun 20-də Gəncə şəhər stadionunda aparılan tikinti işlərinin gedişi ilə tanış olublar. 1959-1963-cü illərdə inşa edilən Gəncə şəhər stadionu 1964-cü ildə istismara verilib.

nunun yeni-dənqurma işlərinin layihələndirilməsi və həyata keçirilməsi üçün Prezidentin ehtiyat fondundan ilkin olaraq bir milyon manat ayrılıb. Ötən il aprelin 9-da dövlətimizin başçısı stadionun təməlini qoyub. III MDB Oyunlarına hazırkı çərçivəsində şəhər stadionunun tikintisində də işlər sürətləndirilib. Stadionun ərazisində köməkçi meşq meydanları və Futbol Akademiyası binası tikilib. Yeni layihəyə görə stadionun ərazisi genişləndirilərək 10,4 hektara çatdırılıb. Nəqliyyat vasitələrinin təhlükəsiz giriş-çıxışı və parklanması ilə birlikdə idman arenasının ümumi sahəsi 12 hektardan çoxdur. UEFA-nın 4-cü kateqoriya standartlarına

Ölkə boyunca yaradılan müasir idman infrastrukturunu

rinci Avropa Oyunlarına hazırlıq çərçivəsində həyata keçirilən layihələr respublikamızın idman infrastrukturunu əhəmiyyətli dərəcədə zənginləşdirib.

Respublikamızın regionlarında ilk dəfədir ki, genişmiqyaslı beynəlxalq yarışlar keçiriləcək. Regional inkişaf proqramları çərçivəsində bölgələrimizdə də müasir idman qurğuları inşa edilib. Qısa müddətdə ayrı-ayrı rayonlarda 50-dək idman kompleksi yaradılıb. Müasir idman infrastrukturunu ölkəmizdə güclü idmançılar ordusunun yetişməsinə öz müsbət təsirini göstərir. Bu idman qurğularında, həmçinin ən mötəbər beynəlxalq yarışların təşkil edilməsi üçün hər cür şərait var.

uyğun inşa edilən stadionun tamaşaçı tutumu layihə üzrə 15 min 343 yerlikdir.

Yarışların bir qismi Gəncə İdman Sarayında keçiriləcək. Bu idman sarayı 2024-cü il 9 aprel tarixində Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə açılıb.

Gəncə İdman Sarayı müasirliyi ilə diqqəti cəlb edir. Ümumi sahəsi 40 min kvadratmetrə yaxın olan İdman Sarayında bütün zəruri infrastruktur yaradılıb. Böyük zalda beynəlxalq standartlara uyğun olaraq basketbol, voleybol, həndbol, minifutbol və atletika oyunlarının keçirilməsi nəzərdə tutulub. Bu zalda 2200 nəfərlik sabit oturacaq yeri olan tribuna, 850 nəfərlik mobil oturacaq və fiziki məhdudiyyəti olan tamaşaçılar üçün 20 yer ayrılıb. Burada, həmçinin VIP bölmə, idmançılar və hakimlər üçün müxtəlif təyinatlı sahələr və konfrans zalı yaradılıb. İdman Sarayındakı üzgüçülük hovuzu Beynəlxalq Üzgüçülük Federasiyasının standartlarına tam cavab verir.

Bir sözlə, Gəncə özünün tarixi siması, yenilənmiş abad görünüşü və müasir idman qurğuları ilə III MDB Oyunlarının iştirakçılarını, qonaqları qarşılamaya hazırdır. Şəhərdə bayram əhval-ruhiyyəsi hökm sürür. İnsanlar Oyunların başlayacağı günü səbirsizliklə gözləyirlər.

Mübariz FEYİZLİ

Regionun yeni siyasi və iqtisadi xəritəsi formalaşır

“ING Group”: Sülh sazişinin imzalanması Ermənistanın gələcək iqtisadiyyatı üçün həlledici rol oynayacaq

Niderlandın ən böyük bank-maliyyə institutlarından biri olan “ING Group” MDB-nin dörd ölkəsinin - Azərbaycan, Ermənistan, Qazaxıstan

və Özbəkistanın global çağırışlar və gözlənilən xarici siyasət riskləri fonunda faydalanaraq dayanıqlı inkişafı davam etdirdiyini bəyan edib.

Adıçəkilən tədqiqat qrupunun ekspert komandasının qənaətinə görə, global fraqmentasiyaların daha yaxşı faydalanan Qazaxıstan və Özbək-

kistan iqtisadiyyatı gözləntilərdən daha yaxşı iqtisadi artım templəri nümayiş etdirib. Eyni zamanda, Azərbaycan və Ermənistan mövcud geosiyasi risklər şəraitində faydalanmağa bacarıb, əhəmiyyətli artımlar əldə edib. Digər MDB ölkələrində bu dinamika nəzərəcarpacaq səviyyədə olmayıb.

Makrosabitliyin möhkəm sütunları mövcuddur

Niderlandın bank qrupunun açıqlamasına görə, 2025-ci ildə Azərbaycan iqtisadiyyatı ötən illə müqayisədə daha mülayim artım templəri nümayiş etdirir. İyulda ÜDM yanvar-iyun aylarında illik 1,5 faiz artıqdıqdan sonra 2,3 faiz azalsada, qeyri-neft mənbələri ümumi iqtisadi artımı təmin edib. Hökumətin stimullaşdırıcı büdcə və kredit siyasətləri çərçivəsində qeyri-neft dinamikasi əlavə dəyərin formalaşmasında üstünlük təşkil etməkdədir. Xarici ticarət və tədviyyə balansında müsbət saldonun qeydə alınması makrosabitliyin möhkəm sütunlarda dayandığını göstərir. Büdcə ÜDM-in 2,6 faiz səviyyəsində qeydə alınan profisiti maliyyə-fiskal yığımların əvvəlki fiskal hərəkətinin davam etməsini təsdiqləyir.

Azərbaycanda monetar amil də ümidvericidir,

yürüdülmə uçot siyasəti faiz dərəcələrinin yumşalmasından xəbər verir. Belə ki, Mərkəzi Bank uçot dərəcəsini 7 faizə endirib, sentyabrda da eyni dərəcədə saxlaması sort pul siyasətindən daha konservativ olduğunu şərtləndirməklə bank sektoru üçün əlverişli faiz təbiiq etməsinə imkan yaradır. Bu tendensiya ölkənin maliyyə dayanıqlığına da işarə edir, Azərbaycanın manatının sabitliyinin bir göstəricisi olaraq çıxış edir. Manat ABŞ dollarına nisbətə 1,7 səviyyəsində sabit olaraq qalır və bu sabitliyin 2025-ci il ərzində qüvvədə qalacağı gözlənilir.

“ING” analitiklərinin fikrincə, Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh sazişinin imzalanması regional əhval-ruhiyyəni xeyli müsbət yöndə dəyişdirəcək. Mühüm siyasi amil kimi həm də iqtisadi situasiyalara pozitiv təsir edə bilər. Regionda sülh və balansın dayanıqlı bərqərar olması böyük bir coğrafiyada rifah və inkişaf arxitekturasını möhkəmləndirmiş olacaq. Regionda investisiya, müstəqil biznes proqramları, nəqliyyat, logistika, tranzit həmrəyliyinin formalaşması çöxtərəfli iqtisadi platformalar yaratmaqla bütün tərəflərin faydalanmasına səbəb ola bilər.

ING hesab edir ki, sülh sazişinin imzalanması Ermənistan üçün daha çox əhəmiyyət kəsb edir və sülh prosesi İrəvanın gələcək iqtisadi həyatı üçün daha həlledici rol oynayacaq, iqtisadiyyatda gözlənilən təhlükələri qarşılamış olacaq. Belə ki, Ermənistan iqtisadiyyatı 2023-2024-cü illərdəki artımlardan son-

ra yavaşlamaqdadır. 2025-ci ilin birinci yarısında ÜDM illik müqayisədə 5,6 faiz artsa da, makro-fiskal mühit qey-

Sülh sazişinin imzalanması regional əhval-ruhiyyəni dəyişəcək

ri-qənaətbəxşdir. Büdcə kəsirinin ÜDM-də nisbəti 4 faizə qədər genişləniş və ticarət kəsiri daha çox artmaqdadır. Hazırda ÜDM-in təxminən 15 faizə bərabər olan xarici ticarət kəsiri mənfəi saldonu gücləndirir, xarici birc artır, daxili yığım resursları yetərli deyil. Bütün bu və digər amillər Ermənistan iqtisadiyyatını zəiflədir.

İnflyasiya ilə bağlı gözləntilər qaneedicidir

“ING Group”un Azərbaycanda orta illik inflyasiya ilə bağlı proqnozu da qaneedicidir. Gözləntilərə əsasən, 2025-ci ildə 4,7 faiz, 2026-cı ildə isə 4,5 faiz qiymət indeksi dəhlizi formalaşacaq. Qarşıdakı dövrdə qiymət indeksinə təsir edən daxili və xarici faktorlar dəhlizi dəyişə bilər, bölgədə geosiyasi mürəkkəb proseslər hələ də davam edir ki, bu risklər inflyasiyanı yenidən sürətləndirə bilər. Belə ki, xarici mühitin yüksək həssaslığı, dünyada geosiyasi və geoiktisadi vəziyyətin daha da gərginləşməsi, beynəlxalq logistika zəncirlərinin pozulması, bir çox ölkələrdə inflyasiyanın hədəf səviyyələrindən yuxarıda qalması gözləntiləri, iqlim

dəyişmələri səbəbindən temperaturun artması və digər mənfəi xarici şoklar qiymətlərin əlavə artımına səbəb ola bilər. Ancaq, Azərbaycan Mərkəzi Bankının inflyasiyanı nəzarət hədəfində saxlaması və anti-inflyasiya tədbirlərində intizamlı addımları qiymət indeksinin proqnozlaşdırılan həddə qalacağına əsaslar yaradır.

Ölkəmizdə investisiya mühitinin əlverişliliyi maliyyə təşkilatlarının daxili və xarici bazar konyunkturalarında rəqəbətlə fəaliyyət kursunu saxlamağa kömək edib, ən əsası isə dövlətin global bazarda mövqeyi yaxşılaşıb. “Moody’s”, “Standart and Poors” kimi nüfuzlu reyting agentlikləri Azərbaycanın reytinginin investisiya dərəcəsinə yüksəldib. Bu qərar məcmu ehtiyatların artmasına müsbət təsir göstərəcəkdə davam edəcək.

mır. Ona görə də, süni ixrac və müvəqqəti artım yaradan bu sxemin artıq təsirləri hiss olunur və Rusiyadakı iqtisadi geriləmə ən çox Ermənistanı “vurur”.

Məhz bu situasiyaya işarə edən “ING” Ermənistanın birsünlü və təminatlı ticari-iqtisadi blokunun dəyişdirilməsinin zəruriliyinə toxunaraq dayar-

Ermənistan iqtisadiyyatı üçün niyyət qapısı açıla bilər

sxemləri, yəni re-eksport hesabına Rusiyaya yönəldirilməsi bu ölkənin “oturaq” əlavə dəyər qazanmasına səbəb olub. Milli istehsalın və ixracın hədsiz zifliyinə baxmayaraq, İrəvan hökuməti Rusiya-Ukrayna müharibəsi başladıqdan sonra bölgədə re-eksport mərkəzinə çevrilərək, Rusiyaya qarşı sanksiyalaşdırılmış malları daşıyıb. Nəticədə ölkənin ticarət balansını və ixracı 4-5 dəfə artırıb. Təbii ki, bu süni artımdır və arxasında real milli istehsal və ixrac dayan-

nıqlı inkişafın yolu kimi sülhə və regional integrasiyaya qoşulmasını görür. Analitik qrupun vurğuladığı kimi Ermənistanın gələcək inkişafını təmin edəcək resursların böyük əksəriyyəti regiondakı birləşmiş tərkəb layihələrdən və logistika-ticarət imkanlarından, habelə qarşılıqlı ticarət sxemlərindən faydalanmaqdır. Bir sözlə, sülh Ermənistan iqtisadiyyatı üçün həm də niyyət qapısıdır.

ELBRUS CƏFƏRLİ

Yeni 11 sentyabr müəmması... - XXI əsrin Frans Ferdinandı

Analitiklər yeni global müharibə anonsu səsləndirir

Trump onu “şəhid” adlandırdı...

31 yaşlı nüfuzlu blogerin ölümü onunla yaxın münasibəti olan Prezident Tramp tərəfindən də möyusluqla qarşılanıb. Tramp xüsusi müraciətimdə bildirib ki, “Çarli milyonlarla insanı ilhamlandırdı. O, azadlıq, demokratiya, ədalət və Amerika xalqı üçün mübarizə apardı. O, həqiqət və azadlıq uğrunda şəhid oldu”. Kirkə qarşı sui-qəsd onun demokratlar arasında olan siyasi və ideoloji rəqibləri tərəfindən də pisləndi. Məsələn, sosialist konqresmen Alexandria Ocasio-Cortez “X” səhifəsində siyasətdə zorakılığın yolverilməzliyini vurğuladı. Nyu-York merliyinə namizəd, demokrat (və özünü sosialist adlandıran) Zöhran Mamdani də sosial mediada Kirkə qarşı sui-qəsdı pisləyib. İsrailin baş naziri Benyamin Netanyahu da hadisəyə münasibət bildirib. “Çarli Kirk həqiqət və azadlığın müdafiəsi üçün öldürüldü. İsrailin ən cəsur dostu, yalanlara qarşı mübarizə apardı və yəhudi-xristian sivilizasiyasını müdafiə etdi. Cəmi iki həftə əvvəl onunla danışdım və onu İsrailə dəvət etdim”, - deyər baş nazir “Facebook” səhifəsində yazıb. Rusiya pre-

zidentinin xüsusi nümayəndəsi Kirill Dmitriyev bildirib ki, Kirkə hücum ABŞ-da ciddi daxili böhranı əks etdirir. “Bu hadisə təkcə Amerika siyasəti üçün deyil, həm də bütün dünya üçün vacibdir: sağlam düşüncəni müdafiə edən və istəriyə əleyhinə olan bir şəxs sui-qəsd ABŞ-dakı parçalanmanın dərinliyini göstərir”, - Dmitriyev Telegram kanalında yazıb. O, Kirkin Rusiya ilə ABŞ arasında dialoqa çağırıldığını da xatırladı.

İran, Rusiya, Ukrayna və Bəşər Əsəd...

ribənin “Frans Ferdinandıdır”...

Bu dəfəki terrorun arxasında dayanan “qüvvələr” ilə bağlı da artıq müzakirələr başlayıb. Siyasi analitiklər “itiham olunanlar” sırasında bir çox adlar çəkir. Siyahıda ötən ilin dekabrında devrilmiş Suriya

Mühafizəkar Kirk...

Kirk siyasətə 17 yaşında, məktəbli kimi fəaliyyətlə başlayıb. Həmin vaxt o, İllinoys ştatından senator Mark Kirkin (qohumluq əlaqəsi yoxdur, 2010-2017-ci illərdə senator olub) seçki kampaniyasında könüllü kimi iştirak edib. “Chicago Tribune”nin yazdığına görə, fəal Kirk məktəbin son ilində məktəb bufetində pəçenye qiymətlərinə etiraz aksiyası keçirib. Sonra o, “Breitbart News” (ultra-mühafizəkar resurs) və “Fox Business” TV kanalı

Kirkin ölümü siyasi palitraya nə vəd edir?

Sentyabrın 10-da ABŞ-da Yuta Universitetinin kampusunda keçirilən siyasi və maarifləndirici tədbir zamanı xristian mühafizəkar fəal, prezident Donald Trampın tərəfdarı

və nüfuzlu blogger Çarli Kirk boy-nundan güllə ilə öldürüldü. O, sol-liberal baxışlı gənclərin nümayəndələri ilə, əsasən tələbələrle debatları ilə tanınırdı.

(“Fox Corporation” media holdinginin bir hissəsi) kimi mühafizəkar nəşrlərlə ekspert kimi əməkdaşlığa başlayıb.

2012-ci ildə Kirk mühafizəkar fəal Bill Montqomeri ilə birlikdə “Turning Point USA” (TPUSA) qeyri-kommersiya təşkilatını təsis edib. Məqsədi gəncləri mühafizəkar siyasətə cəlb etmək, həmçinin kollec, universitet və digər təhsil müəssisələrində eyni dəyər gündəmini təbliğ etmək olan təşkilat müəssisələr, ustad dərsləri və konfranslar keçirib. TPUSA-nın himayəsi altında keçirilən böyük siyasi konfransların qonaqları arasında Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Kirk siyasi kampaniya zamanı

saxtakarlıq iddiaları ilə bağlı məlumatlar yayıb.

2021-ci il yanvarın 6-da

Kapitoliyə hücumdan əvvəl

Kirk öz təşkilatının

qonaqları arasında

Tramp və məşhur

jurnalist Taker

Karlson da olub.

Donald Trampın

2020-ci il seçkilərində

məğlubiyyətindən sonra

Makronizmin son gülləsi...

Yarıtmaz siyasətin kədərli sonluğu

Əlbəttə, keçmişdə və indi baş verən inqilablar arasında müəyyən forma fərqləri var. Mahiyyət isə eynidir - yenə də küçələrə axışan insanlar hakimiyyətə, məmurlara qəzəblidirlər. Onlar belə idarəçilikdən beziblər, sosial vəziyyətlərinin getdikcə ağırlaşmasından narazıdırlar, layihə olduqları yaxşı həyat arzulayırlar. Ölkə boyunca əhəlinin səbr kasasını daşıdın Makronun apardığı siyasətdir. Fransa siyasətində “dərindən dövlət” ssenarisi ilə zühür edən Makron hakimiyyətinin erası 2018-ci ildən başlayıb. Elə o dövrdən də gənc prezidentin diletantlığı, daxili və xarici siyasətdə yol verdiyi kobud səhvlər Fransanı yalnız qürurlu tarixi keçmişindən geri döndərməyib, həm də bütövlükdə, ölkəni problemlər məğnəsinə, çıxılmazla salıb.

Makronun yarıtmaz siyasətinə qarşı zaman-zaman etirazlar baş qaldırırdı. Bir neçə il bundan əvvəl başlayan “Sarı jiletli” hərəkatı, əyalətlərdə fermerlərin “peyin inqilabı” buna misaldır. Ancaq hakimiyyət repressiyalara əl atmaqla və yaxud vədlər verməklə bu etirazların kütləvi hal almasını əngəlləməyə nail olurdur.

Bu dəfə isə vəziyyət tamamilə fərqlidir. Ölkədə “tam baykot” elan olunub.

Bunun anonsu cari ilin yayında verilmişdi. Hərəkət sosial şəbəkələr üzərindən edilən çağırışlarla tez bir zamanda böyük populyarlıq qazandı, bütün ölkə əhalisi, xüsusilə də sosial şəbəkələrdə daha aktiv olan gənclər “tam baykot”u “like” etməklə dəstəklərini ortaya qoydular.

Qısa müddət ərzində sosial şəbəkələr üzərindən təbliğatı aparılan və əslində, “sarı jiletli”, “peyin inqilabı” ilə müqayisədə daha yaxşı strukturlaşan “tam baykot” hərəkatı əvvəcdən də elan edildiyi kimi, sentyabrın 10-dan etibarən virtual məkandan çıxaraq açıq müstəviyə keçib. Hərəkatın miqyası gözlənilməyindən daha böyükdür. Etirazların qarşısını almaqdan ötrü Makron sərt qərarlar vermək məcburiyyətində qalıb, o cümlədən onun göstərişləri əsasında 80 min polis və jandarm bu məqsədlə səfərbər edilib. Nəticədə 700-dək etirazçı saxlanılıb və 23-dən çox polis əməkdaşı müxtəlif dərəcəli xəsarət alıb. İki böyük həmkarlar ittifaqı təşkilatı - CGT və SUD aksiyaları dəstəkləyib, daha gənş tətillər isə 18 sentyabr tarixinə planlaşdırılıb. İpsosun sorğusuna görə, fransızların 46 faizi hərəkatı dəstəkləyir.

Qeyd etdiyimiz kimi, Fransada insanlar müxtəlif vaxtlarda Makronun yarıtmaz siyasətinə etirazlarını bildirməkdən ötrü aksiyalar keçiriblər. Bu dəfə isə qığılcımın alova çevrilməsini şərtləndirən əsas səbəb artıq parlamentdə etimadsızlıqla üzlaşan Baş nazir Fransua Bayrunun Fransanın dövlət borcunu və büdcə kəsirini azaltmaq üçün sərt qənaət rejiminə keçid proqramını bəyan etməsi olub. Parlamentdə hökumətə etimadsızlıq səsverməsindən əvvəl Bayru milli iqtisadiyyatın durumu və ölkənin xarici borcu ilə əlaqədar son dərəcə kədərli etirazları dilə gətirib. “Fransa çətin iqtisadi vəziyyətdədir, ölkənin dövlət borcu hər saniyə 5 min avro ar-

Yelisey Sarayı yeni inqilab dalğası ilə üz-üzə

Görünür, inqilablar Yelisey Sarayının alın yazısıdır. Tarix yenidən təkrarlanır. Zamanında Fransanın həyatını, siyasi quruluşunu dəyişən inqilab dalğası yenidən Parisə və ölkənin əyalətlərinə qayıdıb. Bu günlərdə küçələr, meydanlar etirazçılarla aşıb-daşır. Prezident Makronun başı dərddədir - onun istefası tələb olunur. Çax-

qınlıq, tərəddüd içində olan dövlət başçısı vəziyyətdən necə çıxmaq, hakimiyyətini necə qorumaq barədə qərar verməkdə aciz görünür. Makronu çarəsiz duruma salan həm də odur ki, inqilab “epidemiya” Parisin nəzarətində olan müstəmləkə ölkələrinə də yayılıb, dənizəşırı ərazilər də çalxalanır.

Qığılcımın alova çevrilməsi

tır”. Bunu sabiq Baş nazir özünün yutub kanalında yayımlanan vətəndaşlara videomüraciətində deyib. Onun sözlərinə görə, ölkənin dövlət borcu artıq 3,4 trilyon avroya çatıb. “Bu, təəssüf etmək belə çətin olan bir məbləğdir”, - deyər Bayru vurğulayıb.

Sabiq Baş nazir həddindən artıq borcları Fransa iqtisadiyyatı üçün əsas təhlükə adlandırıb və xərclərin azaldılmasına yönəlmiş təcili tədbirlərin görülməsinin vacibliyini açıqlayıb. Onun büdcə kəsiri və dövlət borcu ilə əlaqədar narahatlıq ifadə etməsi başadüşüləndir. Ancaq bu problemləri həll etmək və bunun üçün optimal variantlar tapmaq hökumətin vəzifəsidir. Hökumət isə çıxış yolunu xərcləri daha da minimallaşdırmaqda, hətta bəzi istirahət günlərini ixtisara salmaqda görüb. Makrondan siyasi sifariş alan Bayrunun bəyan etdiyi sərt qənaət rejiminə keçid planı stəkanda suyu daşıdın son damla oldu.

Bayru artıq devrilib. Hökumət rəhbərlərini əlcək kimi dəyişən Makron (son 20 ayda 4-cü Baş nazir dəyişikliyi) onu sərt xətt tərəfdarı kimi tanıyan sa-

biq müdafiə naziri Sebastyan Lekornu ilə əvəzləyib. Lekornu 2017-ci ildən hökumətdə təmsil olunur və Makronun yaxın müttəfiqlərindən sayılır.

Yelisey Sarayının yaydığı bəyanatda bildirilir ki, Makron yeni Baş nazirdən parlamentdə təmsil olunan siyasi qüvvələrlə məsləhətləşmələr aparmayı, dövlət büdcəsinin qəbuluna və qarşıdakı aylar üçün vacib qərarların verilməsinə dair razılaşmalar qurmağı istəyib.

Lakin loyal Baş nazirin sərt xətt tərəfdarı ilə əvəzlənməsinin Fransanın siyasi və sosial həyatında gözlənilən dəyişikliklərə gətirib çıxaracağına ümidlər çox azdır. Bütövlükdə, indiki siyasi xətlə yuxarıda qeyd olunan problemləri həll etmək mümkün deyil. Bir şey bəllidir ki, bundan sonra Fransada sərt qənaət rejiminin təbiiyi mümkün deyil. Çünki kəmərlər maksimum dərəcədə daraldılıb, etirazçılar başa düşürlər ki, onların şəxsi büdcələrində daha nəyi isə ixtisara salmaq sadəcə mümkündür. Bu isə o qənaəti ifadə etməyə əsas verir ki, yeni hökumətin də ömrü uzun olmayacaq.

Yeni təyinat ölkə daxilində və dənizəşırı ərazilərdə kəskin narazılıqla qarşılanıb

Makron yeni Baş nazir təyinatını reallaşdırdıqdan bu dəfə də Konstitusiyanın tələblərini pozmaqla parlament çoxluğunun mövqeyini nəzərə almayıb və təkbaşına qərar verib. Buna görə də yeni təyinat ölkə daxilində dərin narazılıqlara yol açıb və etirazlar dalğasının miqyasını daha da artırıb. Ayrı-ayrı siyasi partiyaların rəhbərləri yeni təyinatla bağlı sərt bəyanatlar verməkdədirlər. “Əyilməz Fransa” hərəkatı Sebastyan Lekornu hökumətinə qarşı etimadsızlıq səsverməsi təqdim edəcəyini açıqlayıb. Hərəkatın rəhbəri Jan-Lük Melanşon bu təyinatı “parlamentə hörmətsizlik” kimi qiymətləndirərək Makronun istefasını bir daha tələb edib.

Milli Birlik partiyasının lideri Marin

Le Pen yeni təyinatı tənqid edərək bildirib ki, Prezident makronizmin son gülləsini atır. O, növbəti Baş nazirin Jordan Bardella olacağını proqnozlaşdırıb.

Ölkə daxilində olduğu kimi, Yelisey Sarayının idarəçiliyində olan dənizəşırı ərazilərdə də yeni təyinat ciddi etirazlar yaradıb. Buna səbəb isə yeni Baş nazirin zamanında burada qoyduğu izlərdir. Necə deyərək, nə əksərsən, onu da biçərsən. Sabiq müdafiə naziri S.Lekornu zamanında qeyd olunan ərazilərdə xüsusi amansızlığı, yerli icmaların mənafeyinə qarşı yönələn sərt qərarlar verməsi ilə fərqlənib və buna görə də “koloniyalar naziri” kimi məşhurlaşılıb. Dənizəşırı ərazilərin sakinləri onun

keçmiş əməllərini unutmurlar. Hind okeanında yerləşən Reyunyon adasında 800 nəfərə yaxın etirazçı avtomobil yollarını bağlayıb. Etirazçılar arasında Reyunyon regional şurasının sədri Üqet Bello da olub. Aksiya nəticəsində biri azyaşlı olmaqla üç nəfər saxlanılıb. Növbəti mərhələdə Cənubi Amerikada yerləşən Fransız Qvianasında 20-yə yaxın şəxs Suzini dairəsində dinc etiraz keçirib, Karib hövzəsindəki Martinikdə

isə 300-dən çox nümayişçi prefekturanın qarşısında korruptsiya, həkim çatışmazlığı və polis şiddəti hallarına diqqət yönəldib...

Burada vacib bir məqama - dənizəşırı ərazilərdə etirazların nisbətən məhdud olmasına da diqqət çəkmək lazım gəlir. Bunun əsas səbəbi bəhs olunan ərazilərdə siyasi repressiya risklərinin daha böyük olması ilə bağlıdır. Mərkəzi hakimiyyətə qarşı etiraz edənlər heç

bir izahat verilmədən həbsə alınırlar. Xüsusilə, Mayot, Qvadelup, Fransız Qvianası, Martinik və Yeni Kaledoniya kimi ərazilərin həbsxanalarında sıxlıq səviyyəsi əhali sayına nisbətə daha yüksəkdir. Bu realıq isə Yelisey Sarayının bəyan etdiyi “azadlıq, bərabərlik, qardaşlıq” devisi ilə kəskin ziddiyyət təşkil edir.

Mübariz ABDULLAYEV

Bobun həyat yoldaşı da həbs olundu

ABŞ-ın sabiq erməniperəst senatoru Bob Menendesin həyat yoldaşı Nadin Menendes (Arslanyan) Nyu-York dairəsinin hakimi tərəfindən 4,5 il həbs cəzasına məhkum edilib. “Bloomberg”in məlumatına görə, 58 yaşlı Nadin Menendes biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar və ya ərindən hüquqi yardım istəmək üçün Nyu-Cersi ştatından üç kişidən nağd pul, qızıl külçə və lüks avtomobil şəklində rüşvət almaqla təqsirli bilinir. Ona qarşı ümumilikdə, 15 maddə üzrə ittiham irəli sürülüb. Prokurorun xanım Menendesin ərinə mesajlar və rüşvət ötürməsində, həmçinin Misir rəsmiləri ilə görüşlərin təşkilində roluna görə azı 7 il həbs cəzasına məhkum edilməsini tövsiyə etmişdirlər. Müstəntiqlər onun rüşvət cinayətində aparıcı fiqur olduğunu deyirlər. Qeyd edək ki, keçmiş senatorun özü də eyni cinayətlərə görə 11 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib, hökm bu il iyunun 17-dən qüvvəyə minib. Xatırladaq ki,

Bob Menendes 2020-ci ildə erməni əsilli Nadine Arslanyanla evlənilib. Cütlük Kuins ştatının Baysayd şəhərindəki erməni kilsəsində kiçik mərasimlə bir araya gəlib. Arslanyan Livan əsilli ermənidir. Bob Menendes ikinci arvadının təsiri altında Azərbaycan və Türkiyə əleyhinə kampaniyalar aparırdı.

Bob Menendes erməni lobbisinə yaxınlığı ilə seçilən demokrat senatorlardan biri idi. Digər erməniperəst senatorlar kimi Menendes də Ermənistanın işğalçılıq siyasətini və Azərbaycanın özəli torpağı - Qarabağda tarixin zibilliyinə atılmış

qondarma rejimi dəstəkləyirdi. O, senator olduğu müddətdə mütəmadi olaraq anti-Azərbaycan və anti-Türkiyə kampaniyalarının təşkilində aktiv şəkildə rol oynamış, hətta bu kampaniyalara rəhbərlik etmişdi. Senator olduğu zaman bütün fəaliyyətini kor-

rupsiya və rüşvət üzərində quran B.Menendes öz şəxsi maraqları və ambisiyaları üçün erməni lobbisinə xidmət edib və lobbinin planlarının baş tutması üçün öləndən gələnə edib. Menendesin seçki kampaniyasına erməni əsilli milyarderlərin maliyyə vəsaitləri ayrılmasına da şübhə yoxdur. İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı və ondan sonrakı dövrdə Menendes aldığı tapşırıq və əmrlərə uyğun olaraq Azərbaycana qarşı bəyanatlarını daha da intensivləşdirdi - üç-dörd il bundan öncə sabiq senator özü kimi erməniperəst senatorlar Bill Kessidini, Kris Van Holleni, Aleks Padilyanı, Şeldon Uaythausu və Heri

Pitersi başına yığaraq Konqresdə “Ermənilərin Azərbaycanın təcavüzündən qorunması haqqında” bədnam qanun layihəsini irəli sürmüşdü. Menendes və erməniperəst senatorlar bu qanun layihəsinin qəbul olunması üçün nə qədər səy göstərsələr də, onların cəhdləri heç bir nəticə vermədi. Bob, bununla yanaşı, vaxtilə rəhbərlik etdiyi komitədə “Dağlıq Qarabağda böhranın qiymətləndirilməsi” mövzusunda dinləmələr də keçirib. İddia edirdi ki, guya, Azərbaycan Laçın yolunu bağlamaqla Qarabağ ermənilərini blokadağa alıb və ərazidəki ermənilərə humanitar yardımın çatdırılmasına imkan vermir. Əvvəlki cəhdləri kimi, Menendesin bu cəhdi də baş tutmadı. Eyni zamanda, qeyd edək ki, Menendes yunan lobbisinə də pul müqabilində xidmət edib - o, ABŞ-ın Türkiyə ilə hərbi-təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlığının genişlənməsinə qarşı çıxışlar edirdi.

Yunis ABDULLAYEV

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955,
0552004544
“Azərmətbuatayımı” ASC - 0124411991,
0124404694
“Səma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100,
0504560835

“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Bakmətbuat” MMC - 0124314313
“Ziya LTD” MMC - 0124977696,
0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

**Şənbə
üçün nəzm**

Qışqırar əsəbindən,
Xəmirli əlləriylə
Sinəni yumruqlayar.
İçini çəkə-çəkə,
Uşaq kimi ağlayar.

Qaçasan otağından,
Hirs soyutmaqdan ötrü
Qapını bərk vurasan,
Küçəndə can verən
itə təpik vurasan.

Aclıq vurur təpənə
Dönərçiyə deyəsən:
“Zəhorini bol elə”.

Bədbəxtlikdən içindən
İynə çıxmaz çörəyin.
Kredit şöbəindən
Bahar xanım zəng edər:
“Müəllim, sağsınızsa,
Borcunuzu ödəyin!”

İri-iri addımlar
Ata səni sahilə.
Yerdən bir daş götürüb
Keçirəsen boynuna,
Qulağına səs gələ...
Bu yaşlı kişi kimdir?
Kövrək səslə qışqırır:
“Etmə, qurbanın olum.
Əgər pulun yoxdursa,
Gəl, mən sənə verim, var.
Əgər evin yoxdursa,
Bir nəfərlik yerim var.
İş də taparam sənə,
Köhnə bir tanışım var,
hamıya iş düzəldir.
Ölmə, qurbanın olum,
Axı həyat gözəldir!”

O yanında adamın
Yaşamaq məhəbbəti
Sanki güc verər sənə.
Çıxarıb boynundakı
yarım kiloluq daşı
Qaydasan evinə.
Anan qaça qapıya
Daş izi qalan yerdən
Boynunu qucaqlayıb
Deyər: “Yaxşı ki, varsan.
mən səni bağışladım,
sən də bağışlayarsan...”.

Zabit hekayəsi

Görsən ki, bayraqlar tıxac yaradıb
Kəndin o başından evimizəcən.
Bizi qapısından qovalayanlar
Taxıb qalstukun gəlib bizəcən.
Hiss etsən isladır al yanağını
Nigaran gözlünün kədər yığını.
Tez uşaqları bir otaqda gizlət,
Görməsinlər sənin ağladığını.

Yubanma, həyətdə gözələnin var,
Qayıdıb cəbhədən həyat yoldaşın.
Amandı, boynumu qucaqlama ha,
Qanlı paltarına batır üst-başın.

Əllərim “Antarktida”,
Başım “dünyanın o başı”.
Nəfəsim keçər burnuna,
Bir-iki addım at geri!

Həyəcan təbili çalır
Boynumdakı kəndir yeri...
And olsun yarı canıma,
Gətməyə bir yerim olsa,
Tüppürəmə dabanıma.

Əvəzimə üzr istəyən
Hicablı bir qadın ola.
Əlini açə Allaha:
“İlahi, bağışla onu,
al canın, bəsidir daha”...

Əlindən yapışdığım
İnsanlar böyüdülər,
Qollarımdan vurdular.
Ayağımı çəkдилər,
Ürəyimi qırdılar.

Adamlar ilan kimi
Zəhər sancdılar mənə.
Dedim - Allaha gedim,
o çarə qılar mənə.

Allah öldürdü məni,
Ayağımı çəkənlər
qəbrimə kimi qazdı.
Başıma daş salanlar
Başdaşımı ucaltdı,
üstünə söz də yazdı.

Bu adamlar gör necə
Abırsız, həyasızdı.
Dizlərinə vurdular,
Gözücə ağladılar,
Beş gün gün verməyənlər,
Qırx gün yas saxladılar.

Hasan Kür

Cəbhədən məktub

Sən mənə şərfini göndərmə daha,
Səngər beşik kimi istidir, qızım.
Vətən sənin kimi suyuşirindi,
Hamını özünə istədir, qızım.

Görsən darıxırsan, şəkillərə bax,
Körpə əllərini boynuma dola.
Boylan pəncərədən getdiyim yola,
Bu məni görməyə bəs edir, qızım.

Mən burda yaxşıyam, sən də yaxşı ol,
Bilim ki, sən də günün şən keçir.
İnan, göndərdiyin bütün dualar
Gəlir başımızın üstündən keçir,
Allah başımızın üstüdür, qızım.

Allah üstümüzdən çəkməsə əlin,
Birgə yandırarıq zəfər məşəlin.
Hamının qorxduğu zalım əcəlin
Boyu boyumuzdan bəstədir, qızım.

Əgər günün biri geri dönməsəm,
Eşidə bilməsən atanın səsin,
Qorxma, ürəyinə qorxu düşməsin,
Atan ölməyibdi, xəstədi, qızım.

Xəmirli əllər

Bir şəhərin sübh çağı
Hamı əl-ələ verib
yuxuna haram qatar -
Katibə zəng vurur ki,
İşdən çıxarılmısan.

Nişanlın mesaj-mesaj
Başının ətin yeyər:
“Səninləyəm, cavab ver!
Axşam harda olmusan?”

Anan girər otağa,
Pəncərəni açar ki,
boğulmasın tüstüdən.
Araq şüşəsi tapar
Düşəyinin üstündən.

Cırlıdayan yatağı
Əsəblə silkələyər -
“Ay alkaş oğlu, alkaş,
yenə içmişən?” deyər.

Cəmiyyətin gücü yalnız onun iqtisadi imkanlarında, inkişaf etmiş şəhərlərində, müasir texnologiyalarında deyil. Bir ölkədə insan hüquq və azadlıqları qorunursa, orada azadlıq nəfəsi duyulursa, deməli, həmin ölkə həqiqətən də müasir dünyada öz layiqli yerini tutur. Amma hüquqlar yalnız qanun kitablarında yazılıb qalanda deyil, gündəlik həyatda yaşananda dəyər qazanır.

Hüquqi savadlılıq sadəcə qanunların mətnini bilmək deyil, öz hüquqlarını tanımaq və onları müdafiə edə bilməkdir. Siyasi mədəniyyət isə vətəndaşın cəmiyyət qarşısında məsuliyyət hissini gücləndirir. Seçkilərdə səs verən, ictimai müzakirələrə qoşulan insan bir növ ölkənin gələcəyinə yön verən gücdür.

Hüquqlarımızı müdafiə etmək,

Bəşəriyyətin təməl dəyərlərindən biri

Mövzu barədə fikirlərini “Yeni Azərbaycan”la bölüşən hüquqşünas Fərid Qasımov bildirib ki, insan hüquqları və azadlıqları bəşəriyyətin ən mühüm və təməl dəyərlərindən biridir: “Bu hüquqlar hər bir insanın doğuşdan etibarən sahib olduğu, heç bir şəraitdə əlindən alınmaması lazım olan hüquqlardır. Lakin təəssüf ki, dünyanın bir çox guşəsində bu hüquqlar hələ də pozulur, ayrı-seçkiliklər davam edir, vətəndaşlar təzyiqlərə məruz qalır. İnsan hüquqlarının qorunması yalnız qanunların müdafiəsi ilə məhdudlaşmır, eyni zamanda, cəmiyyətin hər bir üzvünün bu prinsipləri dəstəkləməsi və yaşatması ilə mümkün olur”.

Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

F.Qasımov qeyd edib ki, ölkəmizdə insan hüquqları sahəsində irəliləyişlər hər ötən gün özünü daha qabarıq şəkildə göstərir: “Azərbaycanda ayrı-ayrılıqda hər bir vətəndaşın hüquqlarının müdafiəsi sahəsində mühüm işlər görülməkdədir. Məsələn, ölkəmiz qadınların hüquqlarının qo-

**Bəşəriyyətin
ümumi marağı...**

**İnsan hüquqları bərabərliyin
əsas sütunudur**

azadlığımızı yaşatmaq yalnız dövlətin deyil, hər birimizin borcudur. Hüquqi və siyasi mədəniyyətimizi yüksəltдикcə, sosial və siyasi fəallığımızı artırıdık-

cə daha güclü bir cəmiyyət quraçağıq. İnsan hüquqlarının qorunmadığı bir yerdə inkişafdan danışmaq mümkün deyil.

**Azadlıqların sərhədi:
Hüququn təzahürü və məsuliyyət**

Hüquqşünasın sözlərinə görə, insan hüquqlarının müdafiəsində diqqət çəkən əsas məqamlardan biri azadlıqların sərhədidir: “İnsanlar çox vaxt öz azadlıqlarından istifadə edərkən, bu azadlıqların başqalarının hüquqlarını pozmasına yol açır. Hüquqşünasların əsas vəzifələrindən biri, bu tarazlığın qorunmasına kömək etməkdir. Məsələn, ifadə azadlığı və ya toplaşmaq azadlığı kimi hüquqlar, şərəf və ləyaqətə zərər vermədiyi halda həyata keçirilməlidir. Bu, həm hüququn təzahürü, həm də cəmiyyətin sülh və

əmin-amanlığını təmin etmək üçün vacib bir prinsipdir.

İnsan hüquqlarının qorunması məsələsi, yalnız milli səviyyədə deyil, həm də beynəlxalq səviyyədə mühüm məsələdir: “BMT-nin İnsan Hüquqları Şurası, Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsi və digər beynəlxalq təşkilatlar bu məsələyə diqqət ayırır və öz üzv dövlətlərindən müvafiq addımlar atmalarını tələb edir. Həmçinin qeyri-hökumət təşkilatları (QHT-lər) də bu sahədə böyük rol oynayır”.

**Azərbaycan
insan hüquqları
sahəsində
daim irəliləyir**

runmasına dair bir sıra qanunlar qəbul edib və bəzi müsbət dəyişikliklər həyata keçirilib. Qadınların təhsili və iş həyatı sahəsində müəyyən irəliləyişlər mövcuddur. Azərbaycanda qadın hüquqlarının qorunması üzrə müxtəlif dövlət proqramları və tədbirlər həyata keçirilib.

Bundan başqa, uşaq hüquqları sahəsində də müsbət addımlar atılıb. Ölkədə Ailə, Qadın və Uşaq Hüquqları üzrə Dövlət Komitəsi fəaliyyət göstərir və uşaqların təhsili, sağlamlı-

ğı, rifahı ilə bağlı müxtəlif tədbirlər həyata keçirilir. Onu da xüsusilə qeyd edək ki, dövlətimizin həyata keçirdiyi sosial və iqtisadi siyasət, insanların rifahının artırılması sosial ədalətin təmin edilməsi məqsədini güdür”.

**Hüquq və insanlıq
məsuliyyəti**

Nəticə etibarilə, insan hüquqları və azadlıqlarının müdafiəsi yalnız hüquqşünasların deyil, hər bir vətəndaşın məsuliyyətidir. Bu, cəmiyyətin ümumi inkişafı, sülhü və əmin-amanlığı üçün vacibdir. Belə bir yanaşma gələcək nəsillərin daha azad və bərabər hüquqlar təmin olunmuş bir cəmiyyətdə yaşamasına zəmin yaradır.

Yeganə

Corcio Armani nə vəsiyyət edib?

Keçən həftə 91 yaşında vəfat edən dünya şöhrətli italyalı modelyer-dizayner Corcio Armanın vəsiyyəti açıqlanıb.

Vəsiyyətə əsasən, şirkətə tam nəzarət “Giorgio Armani” Fonduna keçəcək. “Armani” Fondu şirkətin yeganə sahibinə çevriləcək. Fond 18 ay ərzində şirkətin

səhmlərinin 15 faizini satmalı olacaq. Bu satışda “LVMH”, “EssilorLuxottica” və “L’Oreal” kimi global şirkətlər əsas alıcılar olacaq. Bundan başqa, gələcək yeni səhmlə satışlarında şirkətin kommersiya əlaqələri olduğu digər moda və lüks brendlər də nəzərdən keçirilə bilər.

Armani 11 iyul 1934-cü ildə İtaliyanın Piacenza şəhərində dünyaya gəlib. Əvvəlcə tibb sahəsində təhsil alsa da, sonradan modaya marağı üstün gəlib və Milanda moda mağazalarında işləyərək bu dünyaya qədəm qoyub. Onun estetik duyumu və geyimdə sadəliklə zərifliyi birləşdirmək istəyi zamanla yeni bir üslubun formalaşmasına səbəb oldu.

1975-ci ildə Armani öz moda evini

qurdu. İlk kolleksiyalarında minimalist və elegant üslubu ön plana çəkərək geyim sənayesində əsl inqilab etdi. Onun ən çox tanınan məhsulları arasında incə kəsimli kostyumlar var idi.

Armanini “Hollywood”un qırmızı xalça modasını yaradan ilk dizayner” adlandırırlar. Onun libasları “American Gigolo” filmində Richard Gerein obrazını tamamlayaraq Hollivudda əbədi iz buraxıb.

Armani yalnız geyim dizaynı ilə kifayətlənmədi. Onun brendi zamanla aksesuarlar, ətilər, kosmetika, ev dekoru, restoranlar və otelləri də əhatə edən nəhəng bir global imperiyaya çevrildi.

Məlumatla görə “Moda kralı”, “Made in Italy”nin yaradıcısı”, “Stil ikonası” kimi bir çox titulları ilə tanınan Corcio Armani sentyabrın 4-də Milandakı evində dünyasını dəyişib.